

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre..... 16 kor.
 Negyedévre..... 4 „
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre..... 20 kor.
 Negyedévre..... 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre..... 24 kor.
 Negyedévre..... 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Aszerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Mérayádák.

Bennünk vidékiekben még van idealizmus. Mikor a koalíció uralomra jutott, mi nem egyszerűen személycserét láttunk az egészben. Mi már torkig voltunk a szabadelvűpárt klikk-szemlével, türelmetlen protekció-rendszerével, a magyar érdekek állandó mellőzésével. Fülünkbe csengtek a Rózsabokorban világra jött szavak: Lemondani! lemondani, és mi éreztük legjobban, hogy a szabadelvűpárt lemondott a magyar állam önállóságáról Bécsben, lemondott a magyar faj megvédelmezéséről a Lipótvárosban, lemondott a magyar gentry kurucosan kemény gerincéről, csak azért, hogy a hatalmat megtarthassa. Mikor ez a párt megbukott, azt hittük, egy sápoló, kicsinyeskedő, önző, fenékgig romlott rendszert sikerült elkergetni s most jönnek az ideálisan gondolkodó hazafiak.

A jelek úgy is mutatták, mintha alapos volna a kilátás üdvös rendszerváltozásra. Sok történet, amit azelőtt csak álmondtunk és sok elmaradt, a mit kellett lenni. A választói reform javaslatában garanciát láttunk arra nézve, hogy a jövő folytatni fogja a megkezdett munkát. Egyszerre aztán jött ez a szerencsétlen bankkavarodás és egyszerre vége mindennek.

Ha másért nem, hát a szépen indult békés munka megzavarásáért kárhozatos dolog volt a bankkérdést idő előtt így kiélesíteni.

Azt mondhatják erre odafent, hogy nem vagyunk tájékozódva a magas politikáról, hogy a válság így meg úgy elkerülhetlen volt, hogy ilyen meg olyan fontos és nagy érdekek forognak kockán. Hallani ilyen hangokat elégszer s jönnek afféle „leintések” is, hogy nem kell mindenféle kombinációval riasztani a közönséget stb. Aközben megcáfolnak mindent, a miben némi nyoma van a válságból való becsületes kigázolás lehetőségének; csak egy marad megcáfolhatlan igazságnak: hogy bizonyos Méray-Horváth Károly nevű ugynevezett szociológus páholylovag készített egy megalázó kibontakozási tervet és hogy ez a javaslat, melynek szerzője bizonynyal új 50,000 koronás ösztöndíjat remél, a magyar király asztalán fekszik.

Hát olyan végtelen silány ez az új nemzeti küzdelem, hogy Méray-Horváthok szava lehet benne hallhatóvá?

Mi itt a vidéken aggódva lessük a fővárosi híreket. Az önálló bank érdekében népgyűléseket tart a jó vidék, határozati javaslatokat és üdvözlő táviratokat küldenek, csak hogy odafent a magyar álláspontot megerősítsék s akkor a hóna-

pok óta huzódó válságból nem kapunk más pozitívumot, mint hogy egy apró pont, egy Méray-Horváth ismét készít egy újabb caudiumi igát jó pénzért?

Érdemes azért küzdeni, hogy apró önkéntes burglakájoknak nagy borralalót fizessünk a megaláztatásért?

Olyan kérdések ezek, amelyek önként tolnak fel a gondolkodó hazafiak előtt, de a melyekre felelni senkinek sincs kedve.

Tiszta helyzetet akarunk végre-valahára. Tudni akarjuk, minek nézünk elébe. Ismerni kívánjuk az erőviszonyokat, hogy lássuk, van-e kilátás győzelemre. Ha van: akkor előre, minden erővel! Ha nincs, akkor jobb lesz az erőkészletet fokozni s a küzdelmet akkor felvenni, amikor mi vagyunk az erősebbek.

Tessék a mai országos függetlenségi nagygyűlésből mindenkinek levonni a tanulságot. — Megmozdítanak mindent a bankért és akkor pusztán Méray-Horváth-féle javaslatokkal állanak elő és kikapcsolják a bankot. Frivo játék ez, éppen olyan, mintha egy ütközetre elszánt sergnek jelvényül odaadnának egy — paprikajancsit,

Nem rettenünk vissza a komoly napoktól. De mielőtt ütközetbe bocsátkoznánk, tudni akarjuk, biznak-e maguk a vezérek a győzelemben? Követjük őket,

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A titok.

Irta: Prém József.

I.

A férj már néhány nap óta lázas izgatottsággal nézte, fürkészte fiatal feleségét. Az öldöklő gyanu mind erősebben markolt a szívébe, többé nem használt a józan ítélet, mely néha még tiltakozott az ellen, hogy Ida hűtlen tudna lenni.

Szántó Andor másodszer is megházasodott. Kis árvája, a beteges Klárka, annyiszor emlegette Idát, annyira ragaszkodott a jószívű, nemeslelkű nénihez, hogy az apa utóbb már el sem képzelhette gyermekét a második anya nélkül.

— Az elhalt feleségem legjobb barátjánja voltál, édes Ida! Tudom, szeretett téged, tán jobban, mint engem...

— Ugyan Andor, ne vétkezz a halott ellen — tiltakozott Ida.

— Nem vétkezem, hisz az igazságot mondom. Szerelemből vettem el Cecilt, rajongó

áhitattal csüngtem rajta, az életemet édesítette meg, amíg mellettem volt. De éreztem mindig, hogy szerelmem nem lesz elég erős, amikor szembe kell szállni a halállal, mely elragadja tőlem az imádott asszonyt.

— Most is csak neki élsz, Andor?

A férj nem rezgett meg, hidegen felelt.

— Csak barátságomat adhatom neked Ida. Inkább az árvám anyja légy, mint hitvesem. Akarsz-e így hozzám jönni?

— Akarok!

Nem habozott egy percig sem Ida. Hisz ott ült mellettek Klárka a diványon és Ida éppen a gyermek szép szőke fejére tette a kezét. De ráemelte szemét Andorra; hosszan rajta nyugtatta tekintetét. És mintha magában rebegette volna: »O te szegény ember, ha tudnád mint szeretlek, ha tudnád mennyire a szívemen bordom a te sorsodat! És titokban hálát ad az Istennek, hogy felesége lehet annak akit már akkor imádott, amikor Cecil még élt...

Igy szövődött, s így kötődött meg az új frigy. Akkor nem hitte Szántó Andor, hogy pokollá változik rá nézve ez a második házasság.

Az első esztendőben az új asszony, új rendet hozott a házba... Gondos hitves, gondos anya, senki sem tagadhatja. Szántó Andornak soha jobb dolga nem volt, mint most, amikor ilyen példásan viszik a háztartását. Az előbbi beteges asszony ezer gondot okozott az önfeláldozó férjnek, most csupa vidámság, csupa öröm lehetne az otthona, ha egy idő óta az a rettenetes gyanu nem kínozná.

Meg az sem nyugtatja meg, hogy a kis Klárka pompás fejlődésnek indult. Kinek az érdeme ez? Ki másé, mint Idáé. Akárcsak az ő édes gyermeke volna a bájos baba.

De Andort ez a gondolat is felháborítja. Ha csalódott volna? Ha ez az asszony gonosz és nem méltó reá, hogy ennek az ártatlan anyagnak az őrzője legyen? Ha le kell állítania őt?

Hányódott a lelke Andornak. És türelmetlenül nézett az ajtóra. Mikor nyílik már, hogy újabb hírt halljon a titkolódzó asszonyról? Hol késik az a kertész, aki a kém szerepére vállalkozott?

II.

Kopogtatás hallatszott s utána fontos-

1000 „PANAMA” Reichard
 = kalap érkezett =

áruházába, melyek a mai naptól kezdve kiárusítatnak.

a mint követtük a gyászos emlékeztető Kristóffy-Fejérváry korszakban, hiven, kitartással. Csak egy őszinte, bajtársi szót kérünk: hová megyünk? Miért küzdünk? Előbbre tudjuk-e vinni a haza jogainak kiküzdését, vagy még hátrább maradunk és csak holmi szociológus burglakajoknak fogunk ismét súlyos ezreket fizetni a kivándorlásba kergetett nép adófilléreiből? *

A helyzet Ausztriában. Bécsből jelentik. A tegnapi események következtében ma már korán reggel számos képviselő jelent meg a képviselőházban, a hol természetesen a tegnapi ülésen végbement eseményeket tárgyalták. A német pártok ma fognak arról határozni, hogy a kormánnyal és a többi pártokkal szemben hogyan fognak viselkedni. A kormánypártok ma azt a jelszót adták ki, hogy a többségi pártok tagjai mindig lehetőleg nagyszámban jelenjenek meg a képviselőházban, hogy a tegnapihoz hasonló véletlen többségeket megakadályozzanak. Általánosan azt hiszik, hogy a tegnapi eseményeknek nem lesz visszahatásuk a parlamenti helyzetre, de a költségvetés megszavazásának nehézségei mindenesetre nagyon megszorodtak. Egy kiváló német parlamenti képviselő kijelentette, hogy ha a képviselőház munkaképtelen lesz, akkor a képviselők a következőket csak maguknak tulajdoníthatják. Ma miniszteri tanács lesz, a melyen hir szerint meg fogják állapítani, hogy a kormánynak a tegnapi eseményekből, a melyek csak véletlenül történtek, ne kellessen következményeket levonni.

A mozgósítás költségei. Bécsből jelentik, hogy az annektáció folytán támadt mozgósítási költségek 175 millió koronára rugnak. E költségek tevézésére Magyarország eddig 41 millió koronát bocsátott a közös pénzügyminisztérium rendelkezésére.

kodva lépett be a torzonborz szakállu, öreg Gergely. Sapkáját már a pitvarban levette s a zekéje zsebébe gyurta, a pipáját is kivette a szájából, rácsattintette a rézkupakot s háta mögé tartva, úgy állt meg az ajtó közelében.

— Szólj már no! — rivalt rá izgatottan Andor. Mit tudtál meg?

— Ma este! A szőlőben. Az alsó présházban, hét óra előtt ott lesz az az ur... És oda ígérkezett a... a...

— Nagyságos asszony?

— Igenis. Bocsánatot kérek... Hej, nem hittem volna, nagyságos ur, nem hittem volna...

— Hallgass! Elég! — Hat órákor légy kész. Várj a puskáddal a szérüs kertnél... Duplára töltsd meg. Addig pedig szót se! Mehetsz.

Andor ledől a divánra. Hát ennyire juttott! Hütlén lett a halotthoz, mással lépett ismét oltár elé... És most azt a nevet, melyet előbb Cecil viselt, az ő becsületes nevét megalázza Ida!

Volt egy Szántó Andorné, akit a női magasztosság példaképének ismert mindenki, aki előtt leborult a férj és leborult a ház minden vendége... És van most egy Szántó Andorné, aki már az első esztendőben a szegény posványába merült, aki rutul visszaél a férj

A politikai válság.

Wekerle Sándor a lemondott miniszterelnök ma reggel hazaérkezett Budapestre. Nyomában nem jött bizonyosság. Az ország éppen úgy tele van nyugtalansággal és bizonytalan sejtelmekkel, mint ezelőtt. Csak az az egyetlen pozitív hir, amit bécsi tartózkodása hozott, hogy a jövő hét elején Kossuth, Andrássy Gyula és Zichy Aladár kihallgatásra fognak menni a királyhoz. Addig ismét izgalmas várakozással telhetik el az idő.

Ha ugyan a pártvezérek audienciája határozott döntést fog hozni. Wekerle Sándor ma délelőtt fölkereste Kossuth Ferencet és hosszabb ideig közölte vele bécsi tapasztalatait. Kossuthhoz közel álló helyről a jövő kilátásairól ezt a nyilatkozatot hallottuk:

— Csak az igazság erejében bizhatunk. Bécsben még mindig nagy az ellenkezés a gondolat ellen, hogy a függetlenségi párt kerüljön kormányra. Olyan lehetetlen feltételeket állítanak fel, a melyeket a párt nem fogadhat el. Kossuth természetes és józan előterjesztéssel jelenik meg az uralkodó előtt. Mi még mindig reméljük, hogy ez elfogadásra is talál, bár sokok nem támogatja ezt a feltevést. Ha megegyezés nem jönne létre, akkor nem is bírom elképzelni, mi fog következni.

Hatvanhetes oldalról erősen biznak gróf Andrássy Gyula sikerében. Ő a kibontakozást a katonai megegyezés alapjára kívánja fektetni. Abból a körülményből, hogy tegnap közvetlenül Wekerle után a király Ferenc Ferdinánd trónörökösöt fogadta, arra következtetnek, hogy a katonai kérdések nyomulnak előtérbe s ezzel Andrássy politikája lesz aktuális. A katonai engedmények ellen eddig a trónörökös tanusított merev ellenállást. Ha eddigi álláspontját mérsékli, akkor talán itt közeledik a válság a megoldás felé.

A jövő héten azonban okvetlenül meg

kell történnie a lemondott minisztérium tagjainak állásuktól való felmentésének. Andrássy és Kossuth audienciájának eredményétől függ, hogy végleges kabinetalakítás következik-e azután, vagy pedig megvalósítják az átmeneti minisztérium gondolatát, mely egyre határozottabb formát ölt. Ennek hivatása az volna, hogy a parlamenttel értesse meg, hogy egyedüli célja a parlamenti kormányzás lehetővé tétele és az, hogy a pártok meg a korona közt az alkotmányos összeköttetés fenntartása. Ha ezt az átmeneti kormányt a korona a függetlenségi párt tagjaiból nevezi ki, akkor ezzel rövid ideig el is simul a válság. De megoldásnak azért ezt sem tekintheti.

Ferencz Ferdinánd és a válság.

A Bud. Tud. határozott cáfolatot adott ki a trónörökös kihallgatásáról terjesztett híresztelésekre. A cáfolat azt hangoztatja, hogy a trónörökös nem a magyar válság ügyében, hanem a Radezky ünnepélyen való részvételében jelent meg.

A megye nyári közgyűlése.

Biharmegye törvényhatósága e hó 16-án tartja meg június havi közgyűlését. A közgyűlésre a tárgysorozat összeállítását már megkezdtek s ebből következően a nyári közgyűlésen igen sok ügy kerül tárgyalás alá. Ezek között azonban valami nagy fontosságú ügy egyáltalán nem szerepel. A tárgysorozatra eddig felvett ügyek kimagaslóbbjai a következők. A miniszteri leiratok között szerepel a kereskedelmi miniszter leirata, melyben elutasítja a vármegyének az iránti kérelmét, hogy a folyó évben a telefon hálózat fenntartásához szükséges hozzájárulási összeget engedje el a miniszter. A kereskedelmi miniszternek van még egy másik leirata is, melyben az új telefon tarifára vonatkozó intézkedések életbeléptetését jelzi. Most kerül tárgyalás alá a levéltár selejtezésére vonatkozó belügyminiszteri leirat is. A törvényhatósági átiratok között szerepel

bizalmával, — ő, az elhunyt legjobb barátja.

Azt hitte megfullad Andor. Harag, bosszu rohanta meg. Keze ökölbe szorult és felugrott, hogy az ablakhoz rohanjon, melyet felszakított, levegő után kapkodva. Mily édes lesz a megtorlás.

De aztán elgondolta mily nehéz helyzetbe juttatta Idát. Pusztá barátságot adott, holott az üde, a deli, a vidám leány szerelmet, szenvedélyt várt...

Ah! hát ezt a szenvedélyt, ezt élvezi most más!... De ki? Ki az az ember, akivel le kell számolnia? Ma este, ma este. És Andor sorba vette ismerőseit: Ki is lehet?

Csak egy férfival érintkezett Ida gyakrabban. A bánatos Kelecsényi Elek, akit Hamletnek csufolt a világ, ez ugyan nem veszedelmes vetélytárs. Mindig olyan sápadt, buskomor, majd meg csufondáros. Különben, hogy is gyanakodhatnék rá Andor, hisz a meghasonlott lovag Amerikába készül, hogy új életet kezdjen az új világban. Már Cecil hányszor pirongatta miatta és vigasztalta a kétségbeesettet... Most ez a külön ember: az legyen előtte gyanus? Igaz, hogy hónapok óta csak ritkán jön és csak akkor, ha a házigazda nincs odahaza...

III.

Igy telt el az idő és jóval hét óra előtt

Szántó Andor, puskával a vállán, már ott állt a szérüs kertnél, ahol Gergely a kertész várakozott.

Ida már délután befogatott, hogy a szomszéd faluba kocsiházzék látogatába. Magával vitte Klárikát is... És mégis rosszban járhat?

Mindezt újra átgondolta Andor s ráfordult a kertészre:

— Tel! Ha hazudtál, ha elhamarkodva itéltél, ha félrevezettél...

— Sülyedjek ell! A saját fülemmel hallottam... Összebeszéltek...

— És Kelecsényi Elek volt?

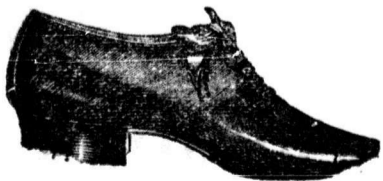
— Olyanfélének látszott az az ur...

Meleg, tikkasztó augusztusi est volt. Andor neki indult a szőlő hegyre vezető ösvényen, utána Gergely baktatott. A gyalogut meredek, de rövidebb, mint az, amelyen a szekerek, nagyot kerülve, fölmennek a présházhoz.

Amint közel értek az épülethez: hintót és egy háts lovát pillantottak meg. A nagy díofa alatt közel a tornáchoz a padon Kelecsényi Elek ült, aki ölébe tartotta a kis Klárikát, míg Ida mellettük állt és nézte őket.

Andorban feltört az indulat, vésze és pusztító:

— Tedd le a gyermekemet — kiáltott a csoport felé. Tedd le, mert leöllek!

Nincs többé lábfájás!

És ha ezt el akarja érni, úgy cipőszükségleteit okvetlen

ARANYI-nál

a Fő-utcán szerezzé be, mert az ő tőle vett cipőkben a tyukszem és bőrkeményedés eltűnik. Telefon 512.

három politikai tárgyú átirat is. Ezek egyike Csanádvármegye átirata az önálló bank ügyében és Aradvármegyének hasonló átirata. Abauj-Tornavármegye törvényhatósága a fuzió tárgyában irát a vármegyéhez. Végül Zemplénvármegye Darányi Ignác földművelésügyi miniszter üdvözlését kéri a törvényhatóságtól. A három politikai átirat felett a szakosztályok valószínűleg a napirendre való térést fogják javasolni, ami ellentmondásra provokálja majd a függetlenségi pártot. A három átirat előreláthatólag életet fog adni a különböző sablonos kinézésű nyári közgyűlésnek.

A bizottsági előterjesztések között szerepel a kórházi választmány javaslata, melyben a kórház alapszabályának módosítását javasolják. A módosításra az adott okot, hogy a kórház régi alapszabályai már a legtöbb paragrafusában eltérnek a mai szokásoktól és rendeletektől, s e miatt a reform már korábban is szükséges volt, s most az új kórház építése már elkerülhetetlenné tette.

A kérelmek között fog szerepelni három árvaszéki tisztviselőnek a kérelme. És pedig Beliczay Elek, Kránczy Kálmán és Bulzán János kérelmei. Ez a három tisztviselő árvaszéki ülnöki teendőket teljesít, azonban csak gyakornoki fizetést élvez. A megye az aránytalanság megszüntetése végett jutalmat szavazott meg a három tisztviselő részére, azonban a belügyminiszter a közgyűlés határozatát még mindig nem hagyta jóvá, miért is kéri a vármegyét, hogy tekintet nélkül a miniszteri intézkedésre, utalja ki a már megszavazott jutalmat.

Kimentette a halál torkából.

Nagy riadalmat keltett tegnap délelőtt a Körös utca elején egy fiatal suhanc, aki a Körös-vízében vergődött, de a mély vízből nem tudott kiszabadulni. A partot ellepte a közönség, sőt még rendőr is bámulta a suhanc vergődését, de senki nem sietett segélyére.

Mikor már a Parabek-gát alá sodorta a víz az embert, aki többször is alámerült, került elő Mertz Nándor kereskedő, aki a közelben levő üzletéből futott a veszedelem színhelyére.

— Égi irgalmasság! — sikoltott Ida és két kezét kitérve, saját testével védeni sietett a padon ülőket.

— Mindent tudok! Hűtlen barát, becstelenszón! Itt a leszámolás órája! Kelecsényi Elek felszökött helyéről. A kis Klárát még most sem eresztette el.

— Becstelen? O?

Ida összetett kezekkel rimánkodott:

— Ne szóljon! Ne! Ne!

De akkor kirántotta vetélytársa karjaiból Andor a kis lánykát, aki sirva fakadt az ijedelemtől.

— Az életteddel tartozol nekem! Az is hitvány ár lesz a becsületedért!

Kelecsényi Elek nyugodtan szólt:

— Rendelkezésemre állok . . .

És távozott a paripán, melyre sietve felszökött.

Andor a következő percben gavallérosan beemelte Idát a hintóba. Aztán ölebe vette a kis Klárát és ő is beült a kocsiába.

— Majd otthon! Még ma elhagyja a házamat — sziszegte aztán felesége felé.

Amint hazaérkeztek Andor szó nélkül a saját hálószobájába vitte a kis lánykáját. Többé nem szabad látnia a hűtlen mostoha anyját. Vacsoráját is a hálószobájába hozatta.

De amint kiadta a parancsot: z öreg Gergely kertész lihegve sietett be s névje-

Mertz Nándor ösmervén a Körösnek ezen a pontján a víz veszedelmes voltát, ahol tavaly is halálát lelte egy gyermek, — minden habozás nélkül átvette magát a korláton s ruhástól beleugrott a vízbe és gyorsan a fuldokló után uszott.

Ekkor már a Beczkay-ház alá sodorta a víz a fiatal suhancot s az egyszerre elmerült a víz alá. Mertz Nándor jó uszó lévén, a víz alatt megkereste a már elalélt embert s nagy erőfeszítéssel és saját élete kockáztatásával kiszította vele a partig, ahol kiemelték kezei közül a megmentett embert, aki teljesen elalélt az elnyelt víztől.

A rendőrség csakhamar értesítette a mentőket, akik az első segélyt nyújtották a halál torkából kimentett embernek s bevitték a köz-kórházba.

Az összegyűlt közönség teljes elismeréssel adozott Mertz Nándornak, a bátor életmentőnek, akinek gyors közbelépése és bátorsága nélkül a mély vízben biztosan elpusztult volna a fiatal suhanc, aki különben igen érdekes előzmények után, önszántából jutott a vízbe, azon gondolattal, hogy átúszik a Körösön, de erre a célra nem a legalkalmasabb helyet választotta.

A kimentett Szabó István, 15 éves suhanc. Ezelőtt néhány héttel elcsalta Csizsér Béla kőművessegédnek 3 éves kis fiától, a gyermek apjának ezüst zsebóráját, amelyet szülei távollétében a lakásból kihozott a kis fiúcska. A károsult tegnap délelőtt megismerte a suhancot Szaniszló-utcán s bekísérte a toloncházba.

Szabó István beismerte, hogy ő csalta el a kis gyermektől az ezüst órát s azt eladta a gye pmester egyik legényének. Szabót, mint foglalkozás nélküli csavargót tegnap déli 12 óra előtt egy rendőr felkísérte a rendőrségre. Mikor a rendőrség kapuja elé értek, Szabó István megugrott s a pár lépésnyire levő parnton lefutva, beleugrott a Körösbe. Atakart uszni a folyón, de a mély víz elkapta. Szeren-

gyet adott át Andornak. Csak e néhány szó volt rajta:

»Szerencsétlen barátom! Ida ártatlan, de Klárka az én gyermekem. Ez a titok az én boldogtalanságom. Ida most már elmondhat mindent, ne tetézzük a rosszat. Én ez órában elutazom örökre!»

— Már hajnal felé járt az idő. Az ég alj pirja bekandikált az ablakon.

És Idát még mindig faggatta Andor:

— Tudtál róla! Tudtál Cecil hűtlenségéről és hallgattál?

— Aki mitsem tud, az a boldog.

— És hozzám jöttél feleségül, a megcsalthoz?!

— Kárpótolni akartalak.

— És nem vádoltad a csalfa asszonyt.

— A halál: maga a bocsánat, az engesztelés.

— Megbocsátasz-e Ida?

— Szeressük együtt a kis árvát. Mert most igazán az.

És utána szóltanul nézték — átölelve egymást — a kis Klárát.

cséjére azonban akadt olyan bátor életmentő, aki visszatá az életét.

Mertz Nándornak szerencsére semmi baja nem történt, de a cipője s többi ruhája teljesen tönkre ment.

Az esetről a rendőri sajtóiroda különös jelentést adott, amelylyel valószínűleg a veszedelemnél tétlenül báméskodó rendőrt akarja megvédeni. Azt mondja ugyanis a rendőri jelentés, hogy Mertz Nándor kihuzta a suhancot, mielőtt kárt tett volna benne a víz, de azért konstatálja, hogy a mentők nyomkodták ki belőle a vizet s a köz-kórházba szállították. — Ez a két állítás pedig ellentmond egymásnak.

UJDONSÁGOK.

Kérjük igen tisztelt vidéki olvasóinkat, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében e miatt akadály történjék.

Polgárok gyűlése.

A fürdővasut támogatásért.

A fürdővasut ügyében tudvalevőleg megsemmisítette a belügyminiszter Nagyvárad város törvényhatóságának azon határozatát, hogy a fürdővasut részvényeire 50,000 koronát szavaz meg a közuti alap terhére. A miniszternek csupán az ellen volt kifogása, hogy a közuti alapot terhelte meg a hozzájárulással a város, de az ellen nincsen kifogása, ha más fedezetet talál e célra a törvényhatóság s ez irányban új határozatot hoz.

A városbázán azonban amily ellenzésre talált a fürdővasut segélyezése, olyan örömet okozott a miniszter megsemmisítő határozata. Ezt jól tudja a polgárság, s ez okból indult meg az a nagy arányú mozgalom a fürdővasutak kiépítésének támogatása érdekében, amely a ma, vasárnap, június 6-án délelőtt 11 órakor a tűzoltó laktanyában tartandó nagyszabású polgárgyűlésen jut nyíltan kifejezésre.

Az erre kibocsátott felhívást Nagyvárad város előkelő polgárai közül több mint 200-an irták alá s köztük 40 törvényhatósági bizottsági tag. A szervező bizottság élén Szokoly, Dus László nyug. főügyész és Lukács Géza nyug. ezredes állanak.

A gyűlés összehívói felkérlik a város polgárságát, hogy az impozáns gyűlésen, amely a város polgársága óhajának, kívánalmának impozáns megnyilatkozása lesz, minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

A fürdővasut létesítésének szükségét ma már teljesen átérzi Nagyvárad város közönsége, különösen a mostani vasuti forgalom mellett, mikor egy fél nap szükséges, ha valaki igénybe akarja venni azt a közegészségi előnyt, amit a két fürdő természeti kincsei nyújtanak.

* **Szentháromság vasárnapja.** A kath. egyház Szent Háromság vasárnapját ünnepli

Ujdonságok érkeztek esernyőkben, harisnyákban és keztükben. Naponta érkeznek női kalap modelok. Telefonszám 130.

Ujhelyi Róza női kalap, ernyő és keztük különlegességi üzlete RÁKÓCZI-UT, (Bazár-épület).

ma. Ez alkalomból a szomszédos Pecze-Szóllós községben templom-bucsu lesz. Az ünnepélyes szent misét dr. *Karsch* Lollion kanonok, a szent beszédet pedig *Halász* Gyula v. velencei plébános tartja. Ugy Nagyváradról, mint a környékről, a régi szokáshoz híven, nagy számmal vesznek részt az ájtatos hívek a bucsun.

*** Te Deum a jogakadémián.** A helybeli kir. kath. jogakadémia évváró hálaadó isteni tiszteletét ma délelőtt tartja az akadémia hitszónoka *Némethy* Gyula dr. 10 órakor a premontreiek templomában a tanári kar és az ifjuság jelenlétében.

*** A főkapitány a nyomor tanyáján.** Nagyvárad városában megalakult egy az élelmi cikkek árait ellenőrző bizottság, mely tulajdonképpen népjóléti bizottság is lenne. A bizottság élén *Gerő* Ármin főkapitány áll, aki elhatározta, hogy a külváros nyomorán, melyről oly sokat irnak és beszélnek, fog első sorban segíteni. Ebből kifolyólag a múlt héten úgy ő, mint *Kemény* Ignác rendőrfőkapitány egyszerű polgári ruhákba öltözve végig járták a külváros utcáit, majd a lakókhoz is betértek. Bementek a legnyomorúságosabb helyekre is. A látogatásokat rendszerint vagy délelőtt, vagy este tették. A szegény emberek előtt nem neveztek meg magukat és így hol vándoroknak, hol pénzbeszédőknek, hol pedig végrehajtóknak nézték őket. Mint végrehajtót, nem egy helyről akarták őket kizavarni. A legtöbb helyen azonban szívesen fogadták a két tisztviselőt. Sok helyen megkínálták őket saját étellekből. A meglátogatott emberek igen bizalmasak voltak, elmondták nyomorukat, azok okait úgy, hogy ezek alapján a főkapitány képet alkothat magának, és tervet a segítség módjaira. A meglátogatott helyek nagyrészt oly siralmas kinézésűek voltak, hogy szinte összeszorul az ember szíve tőle a leírás után is. Ezekben a helyeken azonnal pénzbeli adományok útján segítettek. A pénzbeli segítség a város pénzből történt. A tapasztalatról a főkapitány a hétfőn tartandó ülésen fog bővebb jelentést tenni és akkor teszi meg előterjesztését is az iránt, hogy milyen uton és módon lehetne ezeken a nyomorúságokon segíteni.

*** A megyei napidijasok kérelme.** Biharvármegyénél a központban 15 napidijas irnok van alkalmazva, akiket a törvényhatóság tekintettel arra, hogy rájuk igen nagy szükség van ugyanolyan előnyökben részesített, mint a többi tisztviselőket, csupán a fizetésükben van némi eltérés. A napidijas irnokok mindnyájan olyan teendőket teljesítenek, hogy azokra a munkákra kétfokozattal magasabb tisztviselő alkalmazását mondja ki a törvény. A napidijas irnokok most e szabálytalanságok megszüntetése végett kérelmet adtak be a törvényhatósághoz. Arra kérik a törvényhatóságot, hogy a 15 napidijas irnoki helyből legalább 10 helyet szüntessen meg és azok helyébe a XI. fizetési fokozatnak megfelelő 10 állást rendeztesen.

*** Lesz e irodatiszt választás?** Nagyvárad város törvényhatósága tudvalevőleg a május havi közgyűlésen nem töltötte be a megüresedett irodatiszti állást, hanem új pályázat kiírását rendelte el, akként, hogy a júniusi közgyűlésen az esetleg megüresedő irnoki ál-

lást is betölti. A két állásra kiírt pályázat tegnap járt le. Pályázó jelentkezett is elég. Ugyanis a következők pályáztak az irodatiszti állásra: *Tóth* Ferenc városi iktató, *Akhandesz* István v. irnok, *Dayka* Sándor v. irnok; — az irnoki állásra pályáztak *Kasza* Dezső napidijas, *Palóczy* Lajos pénzügyőri fővigyázó, *Ábrahám* Jakab v. becsüs, *Magyar* Ferenc napidijas, *Sáhi* József v. napidijas és *Wallerstein* Etelka gépirónó; — úgy az irodatiszti, mint az irnoki állásra pályáztak: *Mihályi* Lajos napidijas, *Schwartz* Adolf havidijas, *Weimann* Kálmán pénzügyőri szemlész Vaskóhról, *Homolcsák* Antal végrehajtó. — Mivel *Molnár* István, aki a múlt alkalommal egyedüli pályázó volt az irodatiszti állásra, de nem jelölték, panaszt adott be a közigazgatási bizottsághoz, a polgármester javasolói fogja, hogy a kérdés eldőléséig hagyják függőben az irodatiszti állás betöltését. Ha a törvényhatóság elfogadja a polgármester javaslatát a választás elmarad. Ha azonban a törvényhatóság nem fogadja el a polgármester javaslatát, s belemegy a választásba, előreláthatólag majdnem bizonyos, hogy a törvényhatóság *Tóth* Ferenc iktatót választja meg az irodatiszti állásra. A bizottság minden tagja tudja, hogy *Tóth* Ferenc egyike a város legbuzgóbb és legmunkásabb hivatalnokának, aki igazán erejét felülmúló tevékenységet fejt ki s teljes elismerését bírja úgy a polgármesternek, mint a tanács összes tagjainak.

*** Rézbánya város és Rézbánya falu egyesítése.** A vaskóhi járásban Rézbánya város és Rézbánya falu, mint két önálló község szerepelnek. Összefűzésük van, pedig csak egy patak választja el őket egymástól. A két község egyesítése minden tekintetből igen kívánatos volna. Ily irányu mozgalom indult is meg, azonban mikor a képviselőtestület elé került a dolog, Rézbánya faluban csak egyetlen egy szavazatot kapott az egyesítés eszméje. A képviselő testület eme határozata a megyéhez került, ahonnan a belügyminiszterhez lett felterjesztve. A belügyminiszter kérdést intézett ebben a tárgyban *Glac* Antal főispánhoz, aki viszont a pénzügyigazgatóságot, valamint a járási főszolgabírókat kérdezte meg, hogy vajjon a két község egyesítése nem volna-e úgy a községek érdekében, mint a közigazgatásra is előnyös. A pénzügyigazgató előnyösnek tartja az egyesítést, a járási főszolgabíró pedig nemcsak előnyösnek, de szükségesnek is mondta. *Glac* Antal a vélemények alapján tegnap tette meg felterjesztését a belügyminiszterhez. A belügyminiszternek jogában áll a két községet a beszerzett vélemények alapján rendeleti uton is egyesíteni, ami a felterjesztés után minden valószínűség szerint be is fog következni.

*** Ázsiai állapotok a vágóhidon.** A vágóhid állapotáról egy évtized előtt már hivatalos okmányban jelentette ki *Rimler* Károly akkori főkapitány, hogy a vágóhid hűtő kamráját nem lehet használni, mert a patkányok összejárják benne a húst, amely különben 24 óra alatt meg is romlik ezekben a helyiségekben. Most pedig a jelenlegi főkapitány tett előterjesztést a tanácshoz, hogy a vágóhid helyiségeit sürgősen meszeltesse ki s a padozatát javíttassa meg, mert a vér és piszok odaszáradva, elborítja a falakat; a talaj gödreiben

pedig rothadó anyagok vannak, amelyek döglétes büzt terjesztenek. Kéri, hogy a helyiségek kitakarítása iránt sürgősen intézkedjék a városi tanács. Nagyvárad város közönségének egész husszüksége a vágóhidról kerül ki, ahol ilyen állapotok vannak. A város közönségének közegeinek kötelességük volna, hogy a legerélyesebben lépjenek fel az ilyen dolgokban.

*** Elkészült az árapasztó hidja.** A városi mérnöki hivatal bejelentette, hogy a Pecze-patak árapasztó csatornán a város által építtetett vasbeton hid elkészült és a próbatelhelést is megtartották. Most kéri, hogy a hid felülvizsgálatának megtartása iránt intézkedjék a városi tanács.

*** Vendégek a tüdőbetegek üdülőhelyén.** A nagyváradai tüdővész ellen védekező egyesületnek előkelő vendégei lesznek ma, akik abból a célból jönnek Nagyváradra, hogy megtekintsék és tanulmányozzák a nagyváradai egyesület által már az elmúlt évben létesített hegyi üdülő telepet, amely dr. *Gerő* Sándor igazgató-főorvos vezetése alatt már is szép eredményeket mutathat fel s ilyen alakban egyedül áll az országban. A célszerűen és kellő szakavatottsággal vezetett üdülőtelep megtekintése végett ma, reggel Nagyváradra érkeznek a gyulai József szanatórium elnöke dr. *Lukács* György, továbbá *Németh* György egyleti főpénztáros, *Nerncz* László egyleti főtitkár és dr. *Geszti* József, a szanatórium igazgatója. A vendégek vasárnap délelőtt 10 órakor tekintik meg a nagyváradai egyesület vezetőivel s dr. *Gerő* Sándor igazgató-főorvossal a nagyváradai hegyen levő üdülő telepet.

*** Kinevezés.** A dr. *Kemény* Jenő cséffai járási orvos halálával megüresedett orvosi helyre *Glac* Antal főispán tegnap *Schiller* József geszti községi orvost nevezte ki.

*** Előadás a slójdőről.** *Guttenberg* Pál, a Kézimunkára nevelő országos Egyesület igazgatója ma, f. hó 6-án vasárnap d. e. 11 órakor a városház közgyűlési termében a XX. század magyar népiskolája és néptanítója címmel szabadelőadást tart. Ezen igen érdekesnek és tanulságosnak ígérkező előadásra minden jellegű iskola tanítóit, tanítónőit és e tanügy iránt érdeklődőket tisztelettel meghívom. Nagyvárad, 1909 június 4. *Vasady* Lajos, kir. tanfelügyelő.

*** Dühöngő örült.** Szomorú eset játszódott le tegnap Kárásztelek községben. Egy alig 40 éves jómodu parasztgazda, *Szabó* József, tegnap éjszaka megőrült. *Szabó* József azt képzelte magáról, hogy ő igen tekintélyes ember, kinél kevés hatalmasabb van a megyében. Tegnap éjszaka kiugrott az ágyából s mindent összezúzott a szobában s aztán az utcára rohant, hol megállította az embereket, kik éppen arra mentek s mindegyiktől megkérdezte:

— Te kis bíró vagy? Én sokkal hatalmasabb ur vagyok.

Nagy lármát csapott az utcán, úgy, hogy kénytelenek voltak megkötözni. Ma beszállították a Bihar megyei elmeorvóházba, hol *Barna* Ármin orvos vizsgálta meg. Mikor meglátta a szegény beteg az orvost, elkezdett kacagni s mondta az orvosnak:

WIKUS	CZUKRÁSZATA ÉS	TELEFON 163.
	CSOKOLÁDE GYÁRI LERAKATA	
	NAGYVÁRAD.	
FEKETE SAS PASSAGEBAN.		

— Te bolond vagy, te azt gondolod, hogy te kis bíró vagy, pedig nem igaz. Én, igen, én nagy, hatalmas ur vagyok.

Később pedig a földre vetette magát s keservesen sirni, majd imádkozni kezdett. Barna Ármin megállapította, hogy Szabó József elmebajos, még pedig veszélyes tünetekkel. Bevitték az egyik cellába, hol tovább imádkozott. Délután azonban kitört rajta az örület s dühöngeni kezdett. Letépte magáról az összes ruhát, ordított, kiabált úgy, hogy csak nagy nehezen sikerült megakadályozni az elősíített ápolóknak, hogy kárt ne tegyen magában a szegény meghibbant elméjű ember.

* **Ajánlat a háziszemét kihordására.** A háziszemét kihordására ajánlat érkezett tegnap Nagyvárad városához, Kohn József vállalkozótól. Tíz évre kér kizárólagos jogot a háziszemét kihordására, akként, hogy minden 250 koronás lakás után évi 4 kor., 500 koronáig terjedő lakás után 8 kor., 750 kor. lakás után 12 kor., 1000 kor. lakás után 16 kor. és az 1000 koronán felüli bérjövendelmű lakások után évi 20 koronáért szállítaná ki naponként a szemetet. A városi középületek szemétkihordását ingyen teljesítene.

* **Verekedés.** Tegnap este a Rhédey-kerti vendéglő folyosóján Ács Antal szobafestő-segéd és Weisz Jenő facér bádogos-segéd összeszólalkoztak. Az összeszólalkozás azért történt, mert a 34 fillér birtokában levő Ács Antal kártyázni akart Weiszal, a korcsmáros ellenben nem volt hajlandó ehhez a szórakozáshoz lámpával szolgálni. A sötétben maradt partnerek székkel estek egymásnak és alaposan helyben hagyták egymást. Eljárás folyamatban.

* **Razzia.** Az elmúlt éjszaka razziát tartott a rendőrség, mely alkalommal 14 férfit és 4 nőt tartóztattak le a rendőrök. A leírhatatlanul toprongyos alakok, kik egytől-egyig notorius csavargók, előbb a toloncházba kerülnek s azután hazatoloncoltatnak falujukba.

x **XXXIX. Jótékonycélu államsorsjáték.** A cs. kir. lottójövedéki igazgatóság Bécs most a 30-ik államsorsjátékot rendezti polgári jótékoaycélokra. Huzása f. hó 17-én lesz. Ezen dusan javadalmazott pénzsorsjáték a résztvevőknek nagyon kedvező esélyeket nyújt. Van 16.399 nyeremény 513.600 kor. összegben, ezek között 200000 koronás főnyeremény, továbbá nyeremények 40000, 20000 kor. stb. melyek mind készpénzben fizettetnek ki. A tiszta jövedelem közhasznú és jótékonycélu intézmények segélyezésére fordítatik. Sorsjegyek a 4 kor. dohánytőzsdekből, váltóüzletekben, adó- és postahivatalokban stb. kaphatók.

x **Cziller Imre mai hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.**

x **Városunk legjobb mozijában** az Európa-szállodában a mai műsor a következő: Egy marokkói szerelme (term.) Szobrásztan. Nagyon elfáradtam (bohózat). Önfeláldozó hitves (dráma). Menjünk a varrónőhöz (bohózat). A nagy dobos kimenője (bohózat). A habok tündére (mese).

x **Megszűnt a drágaság.** Nagy a panasza városzerte, hogy nagy a drágaság, kevés a jövedelem. És mégis, hogy van az, hogy a hölgyek drága ruhákban, az urak panamakalapban, a gyermekek finom cipőkben járnak? A válasz nyílt titok — erről beszél Nagyvárad és Biharmegye apraja és nagyja. Cziller Imre nagyáruházában minden divatos, finom és olcsó.

* **A Püspökfürdőben** az uszoda megnyílt s egész nap a közönség rendelkezésére áll. A többi gyógyfürdők szintén átadattak a közönség használatára. Állandó kiváló fürdőzene

x **G. B. Borsalinó kalapok 8 koronáért minden színben kaphatók**

Róth M. utódánál.

x **Hegyi üdülőhely Nagyváradon.** A nagyvárad közönség bár nem szűkölködik a nyári helyiségekben, mégis örömmel üdvözlözi az ismert »Karger« fele vendéglő kerthelyiségeinek megnyitását. Új a bérlő is és ezuttal szakember Lobermayer Ferenc áll az üzlet élén. Aki ismeri ezt a maga nemében páratlanul gyönyörű kerthelyiséget a hegy tövében, hogy a legforróbb nyárban is hűs a levegő annak felesleges dicserni, aki pedig nem látta látogassa meg egyszer és állandó vendége lesz a vendéglőnek.

x **Tündérváros Nagyváradon.** Mert csakugyan tündérvárosnak lehet nevezni Paizs Béla vendéglős kerjét, — a melyet a »Világközepéhez« cimez és a Bethleutóban van. Vannak ott gyönyörű szállólugasok — családok és magán társaságok részére — téli és nyári kuglizó, rossz idő esetén fényes fedett helyiség.

A közönséghez!

Válságos időkben élünk ismét. Külső ellenséges áramlatok, fent pedig talán még veszélyesebb ellenségek támadnak a nemzetre.

Soha olyan szükség nem volt összetartásra, egységes közvélemény kialakulására, mint éppen napjainkban. Sem belső, sem külső ellenségeinken győzelmet nem arathatunk, ha százfelé huzunk. Közös alapot kell találni, amely minden becsületes hazafit egyesíthet.

Ez a közös alap pedig nem lehet más, mint az a közikla, amelyen ezer éven megállottunk: ez keresztény Magyarország ideálja. Szent István, Szent László, Mátyás és Rákóczi Ferenc országa, melynek háromszínű lobogója a Patrona Hungaria képével ékes.

Ennek a független, nagy, keresztény Magyarországnak akarunk katonákat toborozni, mikor a közönséghez fordulunk, kérve lapunk terjesztését.

A szerkesztőség és a kiadóhivatal vállalt munkával igyekeznek olyan lapot adni a közönség kezébe, mely élénk, tartalmas legyen s a mely mégis helyt foglalhasson a családok asztalain.

Ennek a munkásságnak támogatására hívjuk fel a közönséget. Minden közönségnek olyan a sajtója, a melyet támogatásával megajándékozik s a közönség olyan, miut a sajtója. S a melyik ujságírányának nagyobb lesz a közönsége, azé lesz az ország: így lesz nagy a tisztessége, hazafias irány szolgálatában az ország, vagy elvész a fertőben.

Ellenségeinktől tanuljuk meg a magunk sajtója támogatását, fölemelését, terjesztését!

Hátralekos előfizetőinket kérjük hátralekai sürgős bekielérésére.

Lapunk előfizetési feltételei az ujság homlokán olvashatók.

A Tiszántul
szerk. és kiadóhivatala.

IRODALOM.

☒ **Szalézi Értesítő.** A szaléziánusok kitűnően szerkesztett folyóiratban ismertetik érdekes munkásságukat. Ez a folyóirat kilenc nyelven, többek közt magyarul is megjelenik. A most érkezett füzet érdekes adatokat közöl az exuadori, indiai és patagóniai missiókról s ismerteti a szalézi művek további fejlődését. A borítékon felhívás van azok számára, akik szalézi papok akarnak lenni. Magyar ifjak részére külön intézet van, melynek címe: Szent István intézet, Cavaglia, Biellese, Italia.

☒ **Élet.** A jelesen szerkesztett katolikus szépirodalmi lap legutóbbi füzetében a következő érdekes tartalommal jelent meg: Andor József: Visszásságok. Gillig F.: Szerelmem. Szemere György: Béni bácsi. Erdey Aladár: A grafikáról. Majthényi György: A juharfánk alatt. Szendéné-Dárday Olga: Délibáb. Ada Néni költeményeiből. Andor József: A tanítónő. Spaitz Sándor: Tibet szomszédságában. M. Hrabovszky Julia: Francia jelenkori írónők. Nagy József: Magányosan. Krudy Gyula: Puki ur. Kultura. Az Élet megjelen minden vasárnap, gazdag tartalommal, számos illusztrációval. Előfizetési ára 20 korona.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

☒ **A zeneiskola hangversenye.** A nagyvárad zenekedvelők egyesülete által létesített és fenntartott nyilvános zeneiskola XXXI-ik, a jelen tanévben második hangversenyét 1909. évi június 10-én, csütörtök délután 4 órakor az Egyesület helyiségében (Nagypiac-tér, közs. polgári fiúiskola épület, II. em. 31. ajtó) rendezti, melyre a zenekedvelők egyesületének tagjait, a t. szülőket és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság. Belépti-díj felnőtteknek 60 fillér, gyermekeknek 40 fillér.

☒ **Tibor Ernő sikere.** Városunk tehetséges fiatal festőművésze igen szép sikereket ért el a Nemzeti Szalonba kiállított képeivel. Az összes fővárosi lapok a legelismertebben nyilatkoznak Tibor Ernőről, kinek igen szép jövőt jósolnak, kiemelve őt a többi fiatal művészek közül. Így különösen a »Hét«, »Magyarország«, »Pesti Napló« irnak nagy elismeréssel Tibor kiállított képeiről, melyek közül a »Vásár«-t emelik ki legjobban hangulatossága s bravuros színharmóniája miatt.

TANÜGY.

Az iskolaszék kiküldöttei vizsgálatokon.

A N. N. tegnapi vezércikkében folytatja azt a harcot az iskolák évről-évről vizsgálata ellen, amelyet a nagyvárad iskolaszékben a szabadkőműves páholyba tartozó iskolaszéki tagok indítottak.

Ezuttal nem vitatkozunk a felett, hogy helyes-e a vizsgálatok eltörlése. A kultuszmi-

Figyelmes,
finom női
kiszolgálás

Hideg konyha

PAIZS BÉLA
A VILÁG KÖZEPÉHEZ
BETHLEN-UTCA vendéglője és
kert-helyisége

Kőbányai sör. — Tisztán kezelt borok. — Családok részére külön lugasok.

Minden este
cigány
zene.

Kitűnő tekepálya.

niszter által kiadott utasítás az évről vizsgálatokat kötelezőleg előírja, tehát amíg ez a rendelkezés fennáll, az iskolaszéknek nincs módja és joga azokat egyszerűen beszünteni, sőt úgy értesültünk, hogy a neolog izr. hitközség iskolájának sem engedte meg ezt az újítást a tanfelügyelő.

Van azonban a cikknek egy pontja, amely aligha céloz egyebet, mint hogy a vizsgálatok vezetésére kiküldött elnököket és tagokat félrevezesse s elkedveljen, az által, mintha egyszerű statisztákként kellene a vizsgákon szerepelniök, mert e cikk szerint kérdéseket intézőniök nem szabad a tanulókhöz. Másként aligha lehet a dolog, mert a cikk írójáról feltesszük, hogy ha tanügyi dolgokról ír, ahhoz ért is valamit.

Igaz, hogy az Utasítás szerint a vizsgákra kiküldött elnököknek és tagoknak nincs joguk a tanulókhöz kérdéseket intézni, de éppen Nagyvárad város iskolaszékének felterjesztésére a vallás- és közoktatási miniszter 13376/904. sz. leiratában az utasításnak úgy az iskolalátogatásokról intézkedő 44., mint a vizsgálatokról szóló 119. §§-át akként módosította a törvényhatósági városok iskolaszékére nézve, hogy úgy a kiküldött elnökök, mint tagok a tanítás szellemi eredményét figyelemmel kísérelje s a tanulókhöz kérdéseket intézhet. Tehát az utasításban foglalt tilalom ellenére jogosítva vannak az elnökök és tagok, hogy ne csak hallgatókként szerepeljenek, hanem a tanulóknak kérdéseket adhassanak fel.

△ **Záró-ünnepély és jutalomdíj-kiosztás.** Az ipariskolai ifjusági egyesület e hó 6-án vasárnap d. e. 10 órakor tartja meg helyiségében (Polg. fiúiskola) záróünnepélyét, melyen a nm. közoktatásügyi minisztériumnak egy 100 és két 50 koronás jutalma nyer kiosztást. A t. mester urakat és mindazokat, akik az egyesület ügyei iránt érdeklődnek, ezuttal hívja meg az ünnepélyre az egyesület vezetősége.

TÁVIRATOK.

A német császár utja.

Köln, június 5. A Köln. Ztg. berlini távirata hangsúlyozza, hogy a német császár látogatásának eszméje Miklós cártól indult ki, amit orosz részről nem tagadhatnak. Éppen az orosz látogatás idejére volt tervezve a hamburgi út, amelyet az orosz meghívás folytán fel kellett adni.

Egy tábornok nyilatkozata.

Berlin, június 5. Von der Coltz tábornok a Tageblatt egyik munkatársának kijelentette, hogy eddig még nem kapott tetszést a török kormánytól arra, hogy török szolgálatba lépjen. Nem igaz tehát a lapoknak az a híre, hogy a török legfelső haditanács alelnökévé fogják kinevezni.

Vakmerő vasuti rablás.

Miskolc, június 5. Hegedüs István baksai lakos tegnap elindult községéből, hogy Amerikába megyen. Miskolc és Nyér állomások között a vonaton egyszerre két revolveres alak támadt Hegedüsre. A rablók Hegedüsnek minden pénzét elszedték. Az esetről jelentést tet-

tek a rendőrségnek, mely a rablókat épen osztozkodás közben elfogta Miskolcon egy korcsmában.

A törökországi események.

Berlin, június 5. Konstantinápolyból jelentik a Voss. Ztg.-nak. Az ifju-törökök szalonikii kongresszusán elhatározták, hogy a titkos bizottságot továbbra is fenntartják és annak a székhelye Szalonikiben lesz,

Damaszkuszról csapatokat kértek a rend fenntartására. A yamai kormányzó a helyzetet tarthatatlannak mondja, ha legkésőbbben tíz nap a kért csapatok meg nem érkeznek.

Igazságszolgáltatás.

Az asszony verve jó.

Tipikus román paraszt, Szabó Illés ült tegnap a törvényszék büntető tanácsa előtt a vádlottak padján.

Szabó Illésnek szinte szokásává vált, hogy hetenkint legalább egyszer alaposan elverte a feleségét, akár volt rá oka, akár nem.

Megsokalta az asszony a dolgot s feljelentette férjét súlyos testi sértés büntette miatt. A tegnapi tárgyaláson több tanút hallgatott ki Csulyok Béla elnök. A tanúk erősen a férj ellen vallottak, különben Szabó se tagadta a dolgot, hanem azzal próbált védekezni, hogy az asszonyt első nap is megverte, hát nem akarta, hogy elszokják a veréstől.

A kir. törvényszék Lázár Márton ügyész indítványára példás büntetésben részesítette Szabó Illést, amennyiben félévi börtönrre ítélte a verekedő férjet.

§ Felmentett postamesternő.

Konti Leontin oláhszentmiklósi postamesternő ellen sikasztás miatt pert indítottak az oláhszentmiklósiak. Állítólag az Amerikából küldött pénzeket megdézsmálta volna. A bizonyítás során azonban semmi pozitív adat sem merült fel, miért is Popyár Széver sikeres védelme után felmentették Konti Leontint, ki sirva mondott köszönetet a bírának. Elnök Csulyok Béla volt.

KÖZGAZDASÁG.

— **Szarvasmarha kiállítás Szalárdon.** A »Biharmegyei Gazdasági Egyesület« a m. kir. földmivelésügyi miniszter ur támogatásával f. évi június hó 20-án, Szalárdon szarvasmarha kiállítást rendez. Az állami díjakat a m. kir. földmivelésügyi miniszter ur, az egyleti díjakat a Biharmegyei Gazdasági Egyesület adományozta.

Budapesti tőzsdetudósítások.

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, június 5.

— Délután 4 órakor. —

Buza május 1909. 50 kilogrammonként	14.35
Buza októberre	13.97
Buza ápr.	11.80
Rozs okt.	10.29
Zab májusra	—
Zab októberre	7.78

Tengeri máj. 1909.	—	—	7.86
Tengeri jul.	—	—	8.05
Tengeri májusra 1910.	—	—	7.24

Értékdőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Osztrák hitelbank részvény	—	634.—
Osztrák magyar államvasuti részvény	—	736.75
Leszámitoló bank	—	482.—
Rimamurányi	—	572.—
Osztrák-m. államvasuti részv.	—	697.50
Közuti vasut	—	552.—
Városi villamos vasut	—	269.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értékdőzsde 1909. június 5.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	111.5)
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	93.25
Magyar koronajáradék	—	82.75
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	—	240.—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	—	95.50
Osztrák járadék papirban	—	186.—
Osztrák járadék ezüstben	—	145.—
Osztrák járadék aranyban	—	97.25
Osztrák korona járadék	—	99.—
1860. osztr. államsorsjegyek	—	116.50
Osztrák magyar bankrészvény	—	197.50
Magyar hitelbank-részvény	—	150.25
Osztrák hitelbank-részvény	—	730.—
Magyar hitelrészvény	—	748.—
London vista	—	631.50
Páris vista	—	689.50
20 frankos (Napoleonder)	—	19.02
Német birodalmi márka	—	117.56
20 márkás arany	—	23.51
Magyar nyereséjű sorsjegy kölcsön	—	93.95
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	94.00

REGÉNYCSARNOK.

FALUSI TÖRTÉNET.

VIG REGÉNY.

Írta: Faragó Béla.

(Folytatás.)

49

— Trombitával szolgálhatok?

— Köszönöm, de annyira elfoglalsz szíveseiddel, hogy alig érek tárgyamra. Tehát kedves barátom a dolog, amiért jöttem, igen egyszerű. Ugonon nekem, Nyelvéden neked van birtokod, ha én kérnék vasuti koncessziót, ez igen felünnék s az ellenzék okvetlen erős akadályokat gördítene elém, míg ha te kapod a vasutépítési koncessziót, egyhangulag megszavazzák a státusok pénztárából a pénzt...

— Értem...

— Kérlek csak, figyelj tovább. A vasutépítkező vállalat tőlem és tőled félig készpénzen, félig részvényeken sok használható földet vesz meg, termékeinket drágábban adhatjuk el. Minden embernek kötelessége családját emelni. Nos, elfogadod?

— Minden percben rendelkezhetel velem, méltóságos uram!

— Vártam is, hogy kegyeskedel kérésemet teljesíteni s lekötölezel ezzel a szíves barátsággal. Az engedélyt kérő folyamodványt el is hoztam magammal, kérlek méltóztassál aláírni.

Emánuel bácsi átvette a tőispántól a kérvényt s magában elmormolta a külzetet: Nagyméltóságú közmunka és közlekedési miniszter urhoz kérvénye Györgyessi Parázs Emánuel nagybirtokos és érdektársainak stb. stb. — Jó hangzású név, mondá magában Móni bácsi és megbámulta a cikornyásan rond írással leirt ősi nevet, mint a körösi ács az uj kapuját, mondván: ez sok egy embertől. Hirtelen alá firkanotta nevéét kissé olvashatlanul. A nevet rosszul aláírni régidőktől saját-

sága az előkelőknek Visszaadta a főispánnak.

Köszönöm, most jér a képviselőházba, rögtön bemutatlak vagy a miniszternek, vagy az államtitkárnak.

Móni bácsi csemetett André bejött

— Botom, kalapom. A kisasszony hol van?

— Azt hiszem nagyságos ur, a képviselőházban van.

A főispán karonfogva ment ki az ajtón Móni bácsival s a bérkocsiban bizalmasan így szólt:

— Kedves öregem, tudod én a címekre semmit sem adok, de ma már minden zsidó nagyságos ur, az én titkáromat is nagyságolják. Folyamodjál kamarássággért, az után méltóságos titulus jár.

— Régen óhajtottam.

— Rábízom a kamarás ágensre Z. kapitányra a dolgot. Felkeres. Okmányaid rendben vannak. Neki 500—1000 forintig tiszteletdíj jár. Tudod, a neveinkre magyarosítják magukat jebuzeusok, krámerek. Szép az, jó az, és többre nézik az embert.

— Kérlek, ismertess meg Z. kapitányt Elérkeztek az országházába. A miniszter fürdőjén volt, a remek vidéki és nagyhatású Ajnácskőn, mely női betegségekben hatásosabb Szliácsnál és Vihnyénél, az államtitkár a képviselőház éttermében időzött, a szép Irma pogácsáit élvezte.

Képviselők a folyosón régi és új adomákon nevettek, a gazdák vitatkoztak. A buffeten falatoztak, söröztek és hallgatták néhány képviselősből kimaradt, vagy bejutni képtelen Dáriusok kifakadásait.

Az államtitkár átvette a folyamodványt, pertu beszélt Emánuel urral, szemeláttára ráírta a sürgőst és azzal a megjegyzéssel, hogy őt érdeklő interpelláció következik, szervuszt mon-

dott. A főispán és Móni bácsi felmentek a hölgyek karzatára, találkoztak Anasztázia és Ilona ő nagyságáékkal. A főispán a bazárban sokat beszélt tegnap Ilonával. A hölgyvilágban kedves egyéniség, ő szentesítette úgy szólván, hogy valaki divatba jöjjön, ha ő nem társalgott, nem beszélt, nem sétált egy nővel, az sohasem jött divatba. Nem, csak nőket tisztelő és udvarló divatot, hanem valóságos lázt is tudott teremteni.

Két fiatal képviselő erősen látcsövezte a hölgyeket, azután egymással vitatkozni látszóttak. Móni bácsi kíváncsi volt megtudni, micsoda ország gondja aggasztja őket, a főispán megvizsgálta, hogy nem az ország dolgáról szoktak itt beszélni.

Valóban úgy is volt.

A két fiatal honatya fontos kérdést tárgyalt, a mit egy tárcairó megirigyelt volna. A kérdés ez: Mi hozhat divatba egy szép nőt, a sziget, liget, vigadó, regatta, lóverseny, vagy képviselőház?

A képviselőház karzata, ha a műértő képviselők egyhangú igennel szavaznak, a szépség elbírálásával az erről felvett jegyzőkönyvet a felsőházban sem utasítják vissza; hátha még Ugoni Tibi is mellette van?

Móni bácsi nagyon jó kedvvel ment haza. Társalgási szótára szaporodott, most már ő is beszélhet, »a mint a főispán mondta«, »a tanácsos így véli«, az államtitkárnak megmondtam »N. képviselő azt hiszi« »a miniszter biztosított« stb.. a miből a modern társalgás kikerül. Gondolatában hozzátette, hogy sovány mulatság regényeket olvasni és ezekben sovárova hallani a nagyemberek leírását, mikor az ember színre láthatja őket s pertu is lehet velők, a mi az egykori jezsuita szónoklata szerint van olyan boldogság, mintha Gyuricza vagy Petike új ruhát kap és az examentet elengedik.

És ebben a társalgásban Emánuel ur ünnepies fellépése tette meg a fő dolgot s az a boldog érzése, hogy milyen szerencse, ha valakit nem Péternek, Gáspárnak, Jánosnak, Mihálynak, hanem Emánuelnek hívnak Most még csak az van hátra, hogy vagy egy osztálytanácsosnak legyen a násznagya, vagy egy olyan toasztot mondjon el, a mit a miniszter is állva hallgasson végig, azután nem bánja akármi történik is

Nemsokára eléri azt, hogy címeit különhintón hordják utána, hogy is hangzik csak:

Györgyési Parázs Emánuel cs. és k. kamarásjelölt, nagybírtokos, a Kongó-kivándorló bizottság elnöke, a történelmi, természettudományi társaság, földrajzi társaság, Szt. István társaság, Gusztáv Adolf-egylet, katolikus, protestáns legényegylet, gazdasági, méhészeti, lótenyésztési társaság tagja és a többi.

Hazaérkezvén az országházból erős bánat fogta el, menjen bár Ilona herceghez is nőül, mit ér az ő családjának utolsó tagja és nem örökli nevét senkisé. Ez a Domokos fiu nagy paraszt, csak ez változnék meg.

— Apropos, kedves Emánuel bátyám, mielőtt a Kongó-bizottság ülésére menne, a házi orvos fog tisztelegni.

— Ki a beteg, kedves Anasztázia hugom?

— Senki, de nem illik, hogy valaki egészséges legyen. A XIX ik században csak a neveletlen emberek egészségesek. Mirdnyájunknak kell valami betegségének lenni.

— Jól van, olyan szépen adom én az előkelő beteget, hogy a doktor is elhiszi. Milyen betegséget mondjak?

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős

Dr. VUOSKICS GYULA.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZÉ T LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 3. szám.

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat
jutanyos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfek, számlák, falragaszok, bál meghívók, táncrendek, atlapok, naptárak, palackfeliratok, névjegyek, gyászlapok stb. a nyomdai szakba vágó nyomtatványok készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

CZILLÉR NAGY ÁRUHÁZA

NAGYVÁRAD
Rákóczi-ut 5. sz.

meglepő olcsó árjegyzéke.

NAGYVÁRAD,
Rákóczi-ut 5. sz.

<p>Fr. 1.75 Divat-ernyő. Czillér Imre nagyáruháza. 1 drb gyermek-ernyő 60 kr. 1 drb női-ernyő 1.60 kr. 1 drb férfi ernyő 1.80 kr.</p>	<p>Brüsseli Batist és Csipke Blousok megérkeztek.</p>	<p>Fr. 1.20-tól feljebb. Zefir férfiing. Czillér Imre nagyáruháza. Turista-íngek Gallérok Színes és fehér kézelők Kaucuk gallérok és kézelők.</p>	<p>Füüdőcikkék. Czillér Imre nagyáruháza. Mosóruhák Füüdőkőpenyek Füüdőkálápok és cipők.</p>
<p>63 krajcár. Flór-harisnya. Czillér Imre nagyáruháza. Oriási választék női, férfi- és gyermekharisnyákban :: Rend- kívül olcsó árak . . .</p>	<p>55 krajcár. Gyapju delain. Czillér Imre nagyáruháza. Ruhávasznak, kretonok, batisztok, angol zetirek olcsó urusítása.</p>	<p>67 krajcár. Batist alsónadrág. Czillér Imre nagyáruháza. Frisch-féle patent alsónadrágok lerakata. Eredeti gyári árak.</p>	<p>48 krajcár. Sportsapka. Czillér Imre nagyáruháza. Sveaterek, lábszárvédők és övek mélyen leszállítva.</p>
<p>98 krajcár. Glage-keztüü. Czillér Imre nagyáruháza. A legfinomabb női keztüük 1-20 krajcárért lesznek elárusítva.</p>	<p>47 krajcár. Csipke szövet. Czillér Imre nagyáruháza. Creppe de Soa Creppe de Chin Színes tüllök Zsinórdiszek Szalagok Diszgombok.</p>	<p>35 krajcár. Selyem nyakkendő. Czillér Imre nagyáruháza. Oriási raktár miatt nyári nyakkendők 20 kr :: Selyem nyakkendők legolcsóbban.</p>	<p>Bőrtárcák. Czillér Imre nagyáruháza. Kéztáskák Bőr- és selyemövek Kézelőgombok Fésük Ruha, haj és fogkefék Illatszerek Sétabotok Solingeni acélárúk.</p>
<p>45 krajcár. Selyem-keztüü. Czillér Imre nagyáruháza. Egész és fél női flór és selyem keztüük páratlan olcsón lesznek árusítva. . . .</p>	<p>Csipkék 3 krajcártól feljebb.</p>	<p>10 krajcár. Férfi sokni. Czillér Imre nagyáruháza. Férfi harisnyák Zoknik és Nyári alsó ujasok és nadrágok a nagy raktár apasztása céljából mélyen leszállított árban.</p>	<p>Kész női fehérnemüek. Czillér Imre nagyáruháza. Valódi rumburgi vásznak, sítónok, szepességi vásznak és asztalnemüek eredeti gyári árakon. Mennyasszonyi kelengyék.</p>
<p>19 krajcár. Batist zsebkendő. Czillér Imre nagyáruháza. Női-, férfi- és gyermekzsebkendők, tulnagy raktár miatt a legolcsóbban árusítatnak.</p>	<p>Női diszkalapok. Czillér Imre nagyáruháza. Kalaptormák Autósapkák Fátyolok Kalapdiszek igen olcsón.</p>	<p>50 krajcár. Girardi kalap. Czillér Imre nagyáruháza. Panama kalap 2.25 Kemény kalap 1.50 míg a készlet tart.</p>	<p>Kézimunkák. Czillér Imre nagyáruháza. Kézimunka hozzávalók, madeira-vászonmunkák, máramarosi, hunyadi és kalotaszegi különlegességek</p>
<p>65 krajcár. Pangis selyem. Czillér Imre nagyáruháza. Taffotta-, ottomán-, duches-, messalin, Japán-, Ruha-, bluz- és Joupon selymek igen olcsón.</p>	<p>15 krajcár. Sweizi himzett csik. Czillér Imre nagyáruháza. Sweizi himzett szövetek Csikok és betétek Ajourok leszállított árban.</p>		

Cipőkülönlegességek Czillér Imre nagyáruházában :

Speciális gyermekcipők, női félcipők, tennis-cipők, tornacipők, reggeli cipők, házi cipők.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Gyermek-ruhácskák

kötények, kalapok, fejkötők.

Arlejtési hirdetmény.

A város tanácsától nyert megbízás folytán a Pece patak árapasztó esatornáján tervezett vizosztómű és syphon, továbbá kommandánsréti zsilip építő munkálatainak vállalatba adása céljából 1. évi június 24-én d. e. 10 órakor a városháza bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

1. Az árapasztó csatornának az anyamederből való kiágazásánál építendő vizosztóműnek, — mely áll egy beton cső zsilipből és egy beton duzzasztó műből, — összes munkálata.

2. Az árapasztó csatorna és anyameder keresztvezésénél építendő syphonnak három l. o. m. átmérőjű beton csőből és beton ellenfalakkal összes munkálatai.

3. A kommandáns réten az ottani vizeknek a Pece árapasztó csatornájába leendő bevezetése céljából építendő beton zsilip összes munkálata.

Vállalkozó a munkálatokat a városi mérnök hivatal felhívásától 8 napra megkezdeni s 60 munka nap alatt befejezni tartozik.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5%-a teendő le a városi házipénztárba.

A bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó az ajánlathoz.

Ajánlatok csak írásban alulirott küldöttségi elnök kezéhez 1909. évi június 24-ik napjának d. e. 10 óráig adható be. Az ajánlatok a nyilvános árlejtésben fognak felbontatni.

Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak a szabályszerűen kiállított és pecsételt lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. A borítékban megjelölendő az a munkálat, melyre az ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csakis egységárak megjelölésével mellét tehető, ebből a célból a város ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket bocsát a pályázók rendelkezésére, vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell azon egységi árakat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtását kötelezik.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek, ártételekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a feltétel és költségvetések ugyanott díjtalanul kaphatók.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy jelen hirdetményt, az árlejtési feltételeket, ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket és terveket ösmeri és azokat magára kötelezőknek elfogadja.

A közszállítási rendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalmazására vonatkozó határozmányai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelező,

Az összefüggésben álló munkálatok csak egy fővállalatnak adhatók ki, vagyis 1. 2. és 3. tétel alatti munkálatokra — külön is lehet ajánlatot tenni, azonban ezeknek munkanemeire tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés megtörténik, elegendő Nagyváradi városát csakis az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetve a városi hárság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon keresk. és iparkamra bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tarthasson.

Nagyváradi, 1909. május 29-én.

Komlóssy József
tanácsnok, mint az árverési
küldöttség elnöke.

Új üveges üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Nagyváradon Hant Frigyes cégnél 11 évi praksziszom után épület-üvegezési és képkeretezési üzletemet **Olaszi, Szt. János u. 2.** Grám-házban

megnyitottam.

Fő törekvésem, hogy a n. é. közönséget tartós munkámmal és szolid kiszolgálással megnyerjem. — Épület üvegezését és képkeretezését a legnagyobb pontossággal teljesítem, üvegporcellán, konyha edényeket jutányos árban szolgáltok. A n. é. közönség pártfogását kérve mély tisztelettel:

Dobó (Dluhopolszky) Alajos.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség becses tudomására, hogy

Nagyváradon, a Rákóczi-ut 3. sz. a.

Weinstock-féle óra, látszer és

:: fenyképező cikkek üzletet ::

átvettem, melyben ezen áruk nagy választékát raktáron tartom és azokat jóállás mellett pontosan javítom. Fő törekvésem, hogy a mélyen tiszteit közönség bizalmát kiérdemeljem, miért is becses pártfogást kérve vagyok mély tisztelettel

P E T R I Á R P Á D

órászmester, látszerész és műszerész.
»KODAK» gépek és filmek kizárólagos raktára Nagyváradi és Bihar-megyére részére.

Biró László

férfi és női divat szabó.

Párizs-utca 2. sz. Saját ház.

A nagyváradi tisztviselő fogyasztási szövetkezett szabója.

Telefon 832.

Telefon 832.

EURÓPA

nagyszálloda

Nagyváradi, Rákóczi-ut.

Tulajdonos: Fülöp István.

Szigorúan szolid családi mulatóhely. Nagyváradi legszebb — vadregényes kertje a hegy tövében. Minden este elsőrangú mozgóképfilm előadás. Kizárólag saját szüretelésű borok. Frissen csapolt kőbányai sör. Estéknél cigány zene. Kifogástalan magyar konyha. Polgári árak.

BARTA IMRE

SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ

NAGYVÁRAD, Szilágyi Dezső-u. 29.

ELVÁLLAL: Szobafestést, mázolást, tapétázást és minden e szakmába vágó munkát olyan árban, melyért senki el nem készíti.

KITÜNŐ AJÁNLATOK!!

Ertesítés.

Tisztelettel értesítem szives pártfogóimat, hogy lakásomat Szaniszló-utca 46. sz. alól Keskeny-utca 9. saját házamba helyeztem át.

Kiváló tisztelettel

Kiss István építési vállalkozó
Nagyváradon.

Vas és rézbutorok

Rézdiszes vaságyak, gyermek ágyak, mosdóasztalok, sodrony ágy-betétek a legszebb kivitelben, — helyszüke miatt a legolcsóbb árban kaphatók

Kohn Adolf

vaskereskedőnél

Nagyváradi, Kossuth-u. 10.

Közgazdasági Bank Részv.-társ.
Nagyváradi, Teleky-utca 10 szám.

Telefon 742 sz. Postatakarékpénztár 20161 sz

Betétek után tiszta

5%

kamatot fizet.

A Baros-utca 6 sz. házban egy — a Nagypiac-térre néző — sarok üzlethelyiség, lakással s cementezett pincével 1909. november 1-re kiadó. Ugyanott egy kisebb üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a

Polgári takarékpénztárnál

Nagyváradi, Kossuth-utca.

APRÓHIRDETÉSEK.

Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűből 8 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Apróhirdetések felvételnek a kiadóhivatalban: Szilágyi Dezső-utca 5. szám. Telefon szám 263.

Németül játszva

megtanulni vágyók küldjék címüket a kiadóhivatalba. A világhírű Berlitz-módszer szerint mindenki németül beszélni, írni, legrövidebb idő alatt és perfektül megtanul.

Eladó ház.

Kert-utca 5 számú Bölcsőde-utca 11 számú házak olesón eladók. Értekezni Kert-utca 5.

Shuttlewort 4 lóerejű

cséplőkészlet új 12 héti volt üzemen 8 lóerejű teljesen javított cséplőkészlet. 8 ló erejű használt üzemből Loemobil eladók Kugler és Andrieny Nagyvárad.

Fudally Bálint

készít papi, katonai, díszmagyar, sport és mindeneműri divat ruhákat. Lakása Sal Ferenc-u. 14 a.

Weisz Izsó

bádogos és vízvezeték berendező, elvállal új munkát és javításokat. Kolozsvári-utca 17.

Tanonc

felvétetik Körösi János férfi szabónál Körös-u. 44.

Legszebb

kivitelű nyomtatványokat a Szent László-nyomda készít. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca,

Elegansan

csak az járhat aki Körösi úri szabónál dolgoztat. Körös-utca 44.

Szives

figyelmébe ajánljuk vegyi tisztító és ruhafestő intenzív tisztító és ruhafestő szert. Tökéletes és gyors tisztítására vagy festésére. Gyáresetben ruhák soronkívül festenek feketére. A tisztított ruhák kívánatra kijavítatnak. Varga és Nagy műfestészeti és vegyszeti mosóintézete Nagyvárad, Szent János-utca 48. Üzlet: Fekete Sas épület. Passage 26-b. Gyűjtő telepek: Teleki-u. 24. sz. a. Hónig Albert. Színház-u. 4. sz. a. Székely Imre.

Fontos mindenkinek

tudni, hogy üvegezést, képrámázást legolcsóbb árban Goldberger üveg és porcellán kereskedő készít. Ugyanott egy puld eladó. Tanulók felvételnél Teleki-utca Weisz Károly-ház (Jó Lajos mellett.)

Kávémérés.

Van szerencsém a nagy érdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Kossuth-utca 8 szám alatt kávémerést nyitottam. Naponta friss uradalmi tej és tejtermékek. Kis kávé 7 kr., nagy kávé 9 kr. Helybeli és vidéki lapok.

Grünfeld Jozefin

női ruhateremtő Körös-u. 17 szám alá helyezte át.

Lőrincz Lajos

kárpitos Nagyvárad Kolozsvári-utca 30. Elvállal a szakmába vágó mindenemű új munkát és javításokat.

Kauczil és Széles

műbutor asztalosok Körös-utca 9. Jutányos árban készítenek háló és ebédlő szoba berendezéseket.

Cimbalmot

(pedálosat) keresek megvételre. Cím a kiadóba

Tanuló

felvétetik Benkő könyvkereskedőnél Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Petheő Zsigmond

mázoló lakása: Uri-utca 29. sz. Telefon szám. 875

Gazdasági gépek,

gőzmotorok, gáz, petroleum, benzin, nyersolaj, szivógáz-motorok és malomberendezések gyárilag javítanak és felszerelnek. — Nagyvárad, Kolozsvári-u. 29-43. Debreczeni Lajos gépjavító műhelyében.

Figyelem!!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy kert-helyiségem megnyitott. Jónás Péter vendéglős Nagyvárad-Velence pályaudvar.

„Egyetértés“

kávéház. Egész éjjel nyitva. Mindennap cigányzene. — Női kiszolgálás. Kifogástalan italok.

Kalapok

a legjobb minőségben és a legdivatosabb formákban Reichard áruházában kaphatók.

Három

Pallas-Lexikon, teljes 18 kötet olesón eladó BENKŐ antiquariumában Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Kitünő

Hegyiborok! Jégbehűtött kőbányai sör; legolcsóbb: Mertz bogedgájában, Körös-utca 20.

Finom

cukrász sütemények, fagyalt és jegeskávé: Kovács Endre cukrászdájában Szt. László-tér 12.

Fodrászterem.

Figyelmes kiszolgálás, polgári árak, havi és jegy-bérlés. Orenstein Izidor Szacsvai-utca 24.

Eladó

egy jó karban levő gondonka 50 koronáért, ugyanott egy régi mester gondonka 200 koronáért. Cím a kiadóban,

Fiatall szijgyártó

ajánlkozik uradalom gyár vagy ipartelephez. Cím a kiadóban.

Kepes Elek

orvosi kötszerész és keztűs, Nagyvárad, Sas-szálloda. (Passage.) Készíték saját műhelyemben a legkomplikáltabb sérvekre kitűnő sérvkötőket továbbá haskötőket, gummi harisnyákat, egyenes tartókat, betegápolási cikkeket és minden e szakmába vágó munkáit a legjutányosabb árban, jótállás mellett. — Szarvasbőr-lepedőket és vánkösöket, valamint mindenemű másféle szarvas-

bőr-munkákat is készítek a legjobb kivitelben. Kesztyű tisztítást és mindenemű javítást is felvállalok. Nők és férfiak részére külön próba-terem. Raktáron tartok mindenféle francia (óvszerek) különlegességeket, ami a legjutányosabb árakban kaphatók. Női cikkeknél női kiszolgálás.

Lakás

keresőknek ajánljuk próbálkozzanak meg a Tiszántul apróhirdetéseivel.

Egy

egészen új amerikai rendszerű 4 oktávós 3 változatu harmonium olesón eladó. Cím a kiadóhivatalban.

MOSKOVITS

anatomiai cipők a legjobbak.

Bártfai cukrász.

Fő-u, Gerlicsi-ház. május 1-től kitűnő fagyaltot és jeges kávé készit naponta változatosan. Ugyanott tisztán és tea vajból készült tészta és torták kaphatók darabonként 8 fillér Minden e szakba vágó megrendelést a legjutányosabban fogadok el.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük jó ismerőseinket, barátainkat és a t. közönséget, hogy a Torna-u. és Nagypiac-tér sarkán levő

Temesvári sörcsarnok éttermét

f. évi június hó elsején, ujjonnan átalakítva átvettük.

Többféle hegyiborok. Dalmáciai édes vörös bor. Kitünő frissen csapolt sör. Kifogástalan házi konyha,

A nagyérdemű közönség partfogását kéri, kiváló tisztelettel:

Lökösházy László és Lökösházy Béla vendéglősök.

Női kiszolgálás! Reggelig nyitva!

Abonánsok felvételnél!

Csak a hölgyeket érdekli,

hogy hosszú éveken külföldön voltam és tanulmányutam befejezte után

Nagyváradon,

Arany János-utca 2. szám

alatt női ruhaszalont nyitottam.

Készítek modern princess-ruhákat, angol kosztümöket, iziéses toaletteket, stb. stb.

Kitünő kifogástalan szabás.

Rendkívül olcsó árak.

:: Egyetlen kísérlet meggyőz mindenkit. ::

A hölgyközönség partfogását kéri kiváló tisztelettel

Heller Jakab.

Halló! Kérem a 882. számot! t. i.

Frenkel Ignác

asztalos

Kert-utca 16. szám alatti butorraktárát, hol minden szoba- és konyha-butor raktáron van, Vesz és elad kevésbé használt butorokat. Butor tisztítást és szakszerű javításokat a legolcsóbban végez. Butorszükségletünk beszerzése előtt saját érdekünkben ne mulasszuk el a fenti céget felkeresni.

A legmegbízhatóbb arcápolószert a szeplő és májfolt ellenes

Lilium-Krém

szappan és puder.

Ára 1-1 korona. Ára 1-1 korona

Kapható:

FARKAS ISTVÁN „Arany-Sas“ gyógyszer-tárában Nagyváradon, Szent László-tér.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított dr. Just-féle

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa darabja 3.60 kor. 100 gyertyás 5 kor. 50 fill.

Ugyanott izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Ugyanott izzólámpa különlegességei, fényképezési lámpák, ugyancsak legolcsóbb árban kaphatók.

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön e célra épített nagy

csillár-raktárunkat

megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1. lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítést, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerező telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Legrégibb és legmegbízhatóbb

nyaralási vállalat!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni e célra épült és fővárosi mintára berendezett

Molykár elleni megóvó és biztosító vállalatunkra,

melyet a Heiman Lipót és Tsa cég eddigi nyaralási vállalatával tetelesen kibővítettünk.

Elfogadunk nyári gondozásra felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szőrme árukat, függönyöket, szőnyeget stb. Azokat saját műhelyünkben kijavítva, hiba nélkül szolgáltatjuk vissza.

Kívánatra azokért hához küldünk; az üzlet tűz- és betörés ellen biztosítva van. Becsés pártfogást kérve maradtunk

Kiváló tisztelettel

Zboray Gyula és Társa
szücs üzlet **Fő-utca 7. szám.**
Telep **Körös utca 32.** (Saját-ház.)

! Hegyi üdülőhely Nagyváradon !
Páratlan a maga nemében!
Lobermayer Ferencz

(Karger-féle)

nyári étterme és kerthelyisége

— Vizezék-utca 36. szám alatt. —

A város legjobb tekepályája.

Ez évben először; meleg konyha.
Csak a Karger-féle saját termésű borok.

Pontos kiszolgálás. Cigányzene.

!! A város legárnyasabb kertje !!

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

*zel gyomor, vesese-hólyag és
bélbántalmaknál valamint
asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Kapitány **Wurst József** fűszer,
csemege- és ásványvíz kereskedésében
N. Várad, Rákóczi-ut 7. sz.

Tavaszi fűződivat 1909-re

A m. tisztelt hölgyközönség b. figyelmébe ajánlom előnyösen ismert mellfűző üzletemet, hol a fűző **párisi és bécsi** modellek szerint készül. A legkényelmesebb, a legdivatosabb fűzők kizárólag csakis

IZSÁK LIDIA

üzletében rendelhetők meg,

Raktáron tartok **fűzőket** nagy választékban **3 koronától feljebb.** Fűzők alakítása és tisztítások olcsón és pontosan eszközöltetnek. Szíves meghívásra személyesen jelenek meg. Nagybecsű pártfogását kérve maradtam

Izsák Lidia

párisi és bécsi mellfűző specialista üzlete

Nagy Sándor-utca 1. sz. a.

Szolid árak! Külön próbaterem!

Van szerencsém értesíteni az előkelő hölgyközönséget, hogy angol és francia

női divat termemben

a legújabb angol és francia modell és speciális szabás szerint készítek

modern princzesz-ruhákat

elismert szép **angol kosztümöket,** és **izléses toalett-eket** stb.

Nagy gond van fordítva arra, hogy az idej modern divattal haladva a legkényesebb igényeknek is megfeleljek. Számtalan elismerés. Elvem: divatfejlesztés, szolid árak.

B. meghívásra elsőrendű divatlapokkal teszem tiszteletemet, esetleg vidékre is.

Számos pártfogást kérve,

mély tisztelettel:

VALENTIN J. női szabó

Ezredévi Emlék-tér 18. sz. a.

Hirdetések

felvételnek

a **küldőhivatalban.**

TÖRLESZTÉSÉS JELZÁLOGKÖLCSÖNÖKET

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 és 50 évi visszafizetésre

féléves részletekben,

melyekben a kamat és tőke törlesztése bennfoglaltatik, 500 koronától kezdve a legelőnyösebb feltételek mellett ad,

esetleg drága kamatozású kölcsönöket konvertál a

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyváradon.

Kölcsönkéreseknel telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv beküldése szükségeltetik.

Képezlap nagy áruház!

Benkő Artur

könyv- és papirkereskedése
Modern Antiquariuma

Nagyvárad, Rákóczi-ut 10.

Helyi és vidéki telefon szám 870.

Allandóan raktáron vannak a világ-irodalom újabb és nevezetesebb termékei, melyekből kiválasztva megtekintésül is küldök. Hazai és külföldi jogi és technikai munkák, dísz- és ajándék-művek, ifjúsági iratok, képek-könyvek, regények gazdag raktára. Tan- és segédkönyvek, továbbá az összes tanintézetekben szükséges könyvek nálam előnyösen és gyorsan beszerezhetők. Elfogad megbízást könyvtárak berendezésére és felszerelésére, meglevők kiegészítésére és állandó karbantartására, ugyszinté előfizetőket a világ összes lapjaira a leggyorsabb kézbesítés mellett. (Odon) Antiquarium könyvek fél áron. Papíráruk, levélpapír, díszdobozok. Zeneműraktár. Írószerek és modern iroda berendezések nagyválasztékban.

FORMENTHOL

Kéz- és lábizzadás ellen

a legjobb szer

Hűsít!

Szagtalanít!

Ára 80 fillér.

Kapható az **»ARANYAS»** gyógyszerárban
Nagyvárad, Szent László-tér.

6072—1909.

Hirdetmény.

Nagy Várad város összes adófizető polgárai, kiknek évi adóelőírása a 24 koronát nem haladja meg, az 1883. évi XLIV. t.-c. 55. § a értelmében ezennel felszólítanak, hogy kincstári adótarozásukat, valamint az ezután esedékes községi adó, utadó s vízhasználati díjait, késedelmi kamat s egyéb költségeket, melyek már 1909. év május hó 15 én befizetendőek lettek volna, különbeni megzalogolás terhe mellett 8 nap alatt okvetlenül befizessék.

Nagy-Várad, 1909. május hó 25.

Városi adóhivatal.

ÁCS SÁNDOR

épület-lakatos és szerelő

NAGYVÁRAD, KÖRÖS-UTCA 9. SZÁM.

Elvállal és készít mindennemű vasmunkákat. Szakszerűen javít és szerel vidékre is kú-
tákat, szivattyukat, fecskendőket és fürdőberendezéseket, valamint szőlő-permetezőket.
:: Meghívásra megjelen és díjtalanul szolgál tervekkel és költségvetéssel. ::

Telefonszám Kállay asztalosnál 878. — Tanulók felvétetnek.

Biró István

cipész mestsr

Nagyvárad, Nagyteleky-utca 38. sz.

Készít mérték után uri és női cipő-
ket, kifogástalan szabásuakat. És
egyéves önkéntes uraknak min-
den legyvernemhez cipőt, csizmát
előírás szerint legjutányo-
abban. —

Olcsó árak!

Pontos munka!

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLÁSSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

HERKULES MOTORVÁLLALAT
BUDAPEST VÁCI UTCA 30.

ELSŐRENĐŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
MB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

MINDENEMŰ

BUTOROK

háló- ebédlő- és szalon beren-
dezések a legerősebb kivitel-
ben a részlet ület megszünte-
tése folytán **legolcsóbban**
:: vásárolhatók

Stern Vilmos

kárpites és bútortüzetében

Nagyvárad, Nagypiac-tér, (Óvári-ház)

Amerikai higiénikus ágytolltisztító intézet

dr. Silvermán és Társa

Nagyvárad, Alapi-utca 2. sz.

Elismerőleg nyilatkoztak alant nevezett szakorvosok u. m. : dr. Baróthy Ákos városi tisztí orvos, dr. Fráter Imre biharmegyei közpórházi igazgató-főorvos, dr. Fischer Imre izr. kórház főorvosa, dr. Mayer László városi tisztí orvos, stb. ezen higiénikus ágytolltisztító intézet, mely villanyerőre van berendezve és egyike a legnagyobb ezen a téren, képes 10 órai működése alatt 250 kgr. tisztított és sterilizált ágytollat szállítani, ezen vállalat 3 hóig marad itt, ezen idő alatt mindenki meggyőződhetik ezen valóban egészséges vállalatról, a tisztítás azonnal a megrendelő személyes ottléte alatt fogatosítatik, mivel, ezen géppel óránként 22 kgr. szép tiszta higiénikus sterilizált pormentes tollat kaphat vissza, mivel a gép ezen célra berendezett üvegfalal elválasztott zárt helyiségben láthatóan működik és így a megrendelő saját felügyelete alatt lesz a tisztítás fogatosítva, ezen célszerű vállalat, már egészségi szempontból is ajánlható, mert érdekében van minden figyelmes háziasszonynak a higiénikus tisztaságot házában és családjában fentartani. Az árak igen mérsékelték, amennyiben 34 fillér kilogrammra, holott Budapest, Bécs és minden külföldi városban 60 fillér díj számítatik.

É R T E S I T É S.

Tisztelettel értesítjük jó ismerőseinket, barátainkat és a t. közönséget, hogy a Torna-utca és Nagypiac-tér sarkán levő

Temesvári Sörcsarnok éttermét

f. évi június hó elsején, ujjonán átalakítva átvettük.

Többféle hegyiborok. Dalmáciai édes vörös bor.
Kitünő frissen csapolt sör. Kifogástalan házi konyha.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérik

kiváló tisztelettel

Lőkősházy László és Lőkősházy Béla

vendéglősök.

Női kiszolgálás!

Abonánsok felvétetnek!

Reggelig nyitva!

Nemeti Szálloda Nagyvárad, Kert-u.

SZÁLLODA. . . . ÉTTEREM.
KÁVÉHAZ.

:: ORIÁSI KERTHELYISÉG ::

Nagyvárad egyik leg-
szébb kerthelyisége meg-
nyílt.

Ma este mozgófénykép
előadás a legszenzációsabb
műsorral.

KITÜNŐ HEGYI ÉS FAJBOROK

KŐBÁNYAI VILÁGOS ÉS
::: BARNA SÖR :::

ELSŐRENDŰ MAGYAR
::: KONYHA :::

ZÓNAREGGELI,
FIGYELMES KISZOLGÁLÁS

Tisztelettel
KECSKEMÉTHY ISTVÁN
vendéglős.

Alapított 1889-ben. Alapított 1889-ben.

Berkes Bertalan

Nagyvárad, Zöldfa-utca 21. sz. a
TELEFON 180. == TELEFON 180

A tisztaság kedvelők szives figyel-
mébe ajánlom »Emke« parquette és padló
fénymázam, kerti butor festékeim miuden.
féle színben brundinom, butor, réz és
ezüst tisztító szereim és cipőcrémem.
Vevőimet 20 év óta elismert pontos ki-
szolgálásban és olcsó árban részesítem.

!! **Kérem címemre ügyelni.** !!

Kalap virágok

a legfinomabb kivitelben, valódi
francia rózsák a legszebb színek-
ben, valamint präparált pálmák,
disznóvénnyek és menyasszonyi
koszorúk **mélyen leszállított**
árban kaphatók **Kapucinus-**
utca 5. sz. alatt. Régi virá-
gok festését és frissítését jutá-
nyos áron eszközli: **REICH**
:: **IRMA**, művirágkészítő. ::

*Ő csász. és Apost. kir. Felségének Legfelsőbb elhatározása
folytán a polgári jótékony célokra szánt*

XXXIX-İK CSÁSZ. KIR. ÁLLAMSORSJÁTEK.

Eze az Osztrák birodalomban törvényesen engedélyezett egyetlen pénzsors-
játé 18.299 nyereményt tartalmaz készpénzben 513.600 korona összegben

A főnyeremény **200.000** korona.

A nyeremények kifizetéseért a csász. kir. lottójövedék kezekedik.

A huzás visszavonhatlanul 1909. június 17-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a csász. kir. államsorsjáték osztályánál, III. ker., Vordere Zollamts-strasse 7. sz. a.,
továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytözsdekben, adó-, posta- távirat- és vasúti hivataloknál, váltóüzle-
tekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen
küldetnek szét. **A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztály).**

Magyar Zsirművek Részvénytársaság Nagyváradon.

Gyártelep és központi iroda :

Gilányi-utca **11.-15.** szám.

Telefon interurban 86 sz.

Városi raktár:

Zöldfa-utca (Kurländer-ház)

Telefon 901. szám.

Értesítjük a tisztelt *háziasszonyokat*, hogy *városi raktárunkban*, hol
gyártmányaink, nevezetesen *kókuszszir, csötészta és szappanok* minden faja a
legkisebb mennyiségben is eredeti *gyári* áron lesznek kaphatók.

Különösen felhívjuk szives figyelmüket «*Hableány*» védjeggyel ellátott

Gyöngy Szinszappanunkra

mely csodálatos tisztító erejét a legjobb nyersanyagok leggon-dosabb kiválasztásának
köszönheti.

Gyöngy Szinszappanunk

kiméli a kezeket és a fehérműt. Megtakarít pénzt, időt, mun-kát és fáradságot, en-
nél fogva kiméli az egészséget.

Gyöngy Szinszappanunk

kiválóan alkalmas minden elgondolható mosási célra, személyes használatra fehér és
színes vászonneműek mosására, konyha-edények, szőnyegek tisztítására stb. stb.

Tisztaságáért 20000 koronával szavatolunk.

UJ! UJ! UJ!

SPRINGER és JANOWSKY

mindennemű díszítő és butorra való
paszományok készítői

Fővárosi ízlés! Olcsó árak!

Modern munka!

!! Költségvetések díjtalanul! !!

Nagyvárad, Teleky-utca 11. sz.

SZABÓ JÁNOS

uri divat szabó és egyenruha készítőnél
a legdivatosabb szövetek dus választékban vannak fő halmazva.

Modern szabás. Izléses munka.

Fő-utca, (Gerliczy-palota.)

Tanuló felvétetik.

Pénz.

Olcsó

tőketörlesztéses kölcsönt

10—75 évre folyósít, ugyszintén régi
drágább kamatu kölcsönöket kicserél,
convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való *adás-vételét* vagy
bérletét a legsikeresebb eredménnyel közvetít.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és financiroza.

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár,
bankbizományi és hitelforgalmi iroda
Nagyvárad, Mészáros-utca.

27

Telefon szám 424.

MAGYAR BANK

Részvénytársaság NAGYVÁRADON Fekete-Sas palota.

A L A P T Ő K E

1,000.000 korona

Elfogad betéteket,
Előlege: ad értékpapírokra,
Elfogad letéteket őrzésre,
Leszámitol váltókat,

Törlesztéses (amortisatiós)
:jelzálogkölcsönöket:
engedélyez házakra és vidéki birtokokra.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VIZ
ÜDÍT-GYÓGYÍT

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idül
hurutjainál, húgykő- és fővény-képződésnél
a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult

Orvosilag ajánlva. Nagyváradifő-
lerakat: Friedl és Jörös cégnél.

A Püspökfürdő

május hó 1-én

a nagyközönség számára megnyilt.

A fürdő híres gyógyvize a legkülönbözőbb betegségekben bámulatos gyógyulást idéz elő. Vonatközlekedés naponta hatszor a nagyváradai állomásról. A vendéglőben kitűnő konyha és pince. A szállodában teljes kényelem. Mérsékelt árak. — A fürdőben **ujjonnan berendezett, nagyszabásu uszoda.** A Fürdővonatok májtól kezdve közlekednek. A fürdőtelepen Parcsi Testvérek első csabai zenekara játszik.

Minél számosabb látogatást kér

Kernáts János fürdőbérlető.

Pártoljuk a helyi ipart!

Tanulók felvételnek

Telefon 491. szám

Eredeti saját gyártmányu ESSLINGENI FAREDŐNYÖK

Acéllemez görredőnyök, vasszerkezeti munkák, vasrácsok,
tűzhelyek, sirkerítések, esavarárúk, épület vasalások stb.

kizárólag **Szántó Dezső** mű- és épület lakatosnál
Szent János-utca 25. szám ■ Versenyképes árajánlattal szívesen szolgálók.

Pártoljuk a helyi ipart!

Tanulók felvételnek

Telefon 491. szám

Félix gyógyfürdő.

■ Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett. ■

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrás, víz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, csusz (reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknel, idült méh és petefészek gyulladások, méh-hurut, medencebeli sejtszövetlob és izzadmányoknál. Ivógyógymód alakjában, idült gyomorbántalmaknál, macacs székrekedésnél, máj és epehólyag betegségeknel, sárgaság és epeköveknel, meglepő gyógyhatás. Tükör, kád, mór, szénsav és **Izzap** fürdők.

1908 évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakó szoba, kitünő vendéglők, jutányos étlap árak, állandó elsőrendű cigány zene, vasárnaponként katonazene, tennis pálya, gondozott sétautak 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta, távirda, interurban telefon.

Curtaxe és zenedij nincs! — Prospektust küld az igazgatóság!

«Félreértések elkerülendők.»

Gyöngyvirág Fantasie.

Csodálatosan természetes virágillat, melynek parányi érintése által fehérműn, keztűn, levélpapíron, ruhabélésen, haj vagy kézen, mivel szeszmentesen készül, elragadó finomságával kiváló tartósan használható, pecsétet nem hagy, csinos toronyalaku fadobozban

3 koronáért kizárólag

BERGER SÁNDOR

«Savoly» illatszertárában

Nagyvárad, Bémer-tér kapható.

Postai szétküldés naponta utánvétellel.

Telefon 667.

Telefon 667.

REISZ MIKSA

békéscsabai butor gyárának
nagyvárad i telepe

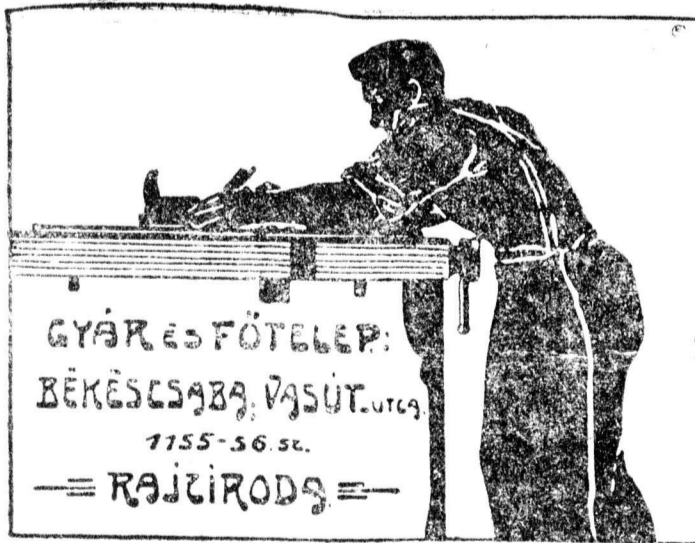
KOSSUTH LAJOS-utca 7. szám alatt.

Polgári és finom kivitelű lakásberendezések különleges készítése!

Eladás:

nagyban és
kicsinyben

Eredeti gyári árban

Nagy készlet,
modern vas és
rézbutorokból

Szolid gyártmány!

Nagy megtakarítást érhet el, ha közvetlenül a készítőnél vásárol!

Telefon: Nagyvárad sz. Interurban.
Békéscsaba 20. sz.